

W P Ł Y N Ę Ł O
URZĄD MIASTA ZIELONA GÓRA
Biuro Organizacyjne

25 -03- 2010

Nr _____
Ilość zat. _____ podpis _____

Obrany: 2
1. KO
2. OR.

PROTOKÓŁ KONTROLI

Urzędu Miasta Zielona Góra, ul. Podgórna 22, PNA 65 – 424, Regon - 000654233, zwanego dalej „Urzędem”.

Prezydentem Miasta Zielona Góra od 05 grudnia 2006 r. jest Pan Janusz Kubicki.

(Dowód: akta kontroli str. 02)

Kontrolę przeprowadził Waldemar Adamczyk, doradca ekonomiczny z Najwyższej Izby Kontroli Delegatura w Zielonej Górze, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 069815 z dnia 18 lutego 2010 r., w okresie od 2 marca 2010 r. do 15 marca 2010 r., z przerwami: 5.03., 11-12.03.

(Dowód: akta kontroli str. 01)

Kontrolą objęto realizację zadań wynikających z ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych w latach 2007 – 2010 (do dnia zakończenia kontroli).

W toku kontroli ustalono, co następuje:

1. Zielona Góra – miasto i gmina w zachodniej Polsce, siedziba sejmiku i marszałka województwa lubuskiego, biskupa diecezji zielonogórsko-gorzowskiej, starosty powiatu zielonogórskiego oraz władz gminy wiejskiej Zielona Góra. Razem z Sulechowem i Nową Solą tworzy tzw. Lubuskie Trójmiasto. W pobliżu miasta znajduje się port rzeczny oraz lotniczy. Na koniec 2008 r. liczba mieszkańców Miasta wynosiła 117,6 tys. osób.¹

Według danych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań, w Zielonej Górze najliczniejsze deklaracje narodowościowe w 2002 r. obejmowały narodowość ukraińską (136 osób), łemkowską (98 osób) i niemiecką (87 osób).

(Dowód: akta kontroli str. 03)

2. Na podstawie Krajowego Rejestru Sądowego ustalono, że w Zielonej Górze istnieją 3 stowarzyszenia mniejszości narodowych:

- Związek Ukraińców w Polsce Oddział Lubuski, w tym Koło Związku Ukraińców,
- Towarzystwo Społeczno – Kulturalne Mniejszości Niemieckiej,
- Związek Rosjan w Polsce.

(Dowód: akta kontroli str. 04 - 10)

W statucie Miasta nie zapisano żadnych kwestii dotyczących mniejszości narodowych i etnicznych.²

¹ http://pl.wikipedia.org/wiki/Zielona_Góra

² http://bip.zielonagora.pl/171/158/Statut_Miasta_Zielona_Gora

25 MAR. 2010

Brak również zapisów w tym zakresie w regulaminie organizacyjnym Urzędu oraz katalogach zadań poszczególnych wydziałów i innych jednostek organizacyjnych.³

Z prowadzonego w Wydziale Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu systemu informacji oświatowej (SIO) wynika m. in., że w latach 2007 – 2010 dane w zakresie mniejszości narodowej wykazywane były wyłącznie przez Gimnazjum nr 6 w Zielonej Górze, w siedzibie którego zorganizowano Międzyszkolny Punkt Nauczania Języka Ukraińskiego.

Dane z raportu SIO z ww. Gimnazjum w zakresie mniejszości narodowych przedstawiały się następująco:

Rok 2007/2008

1. 2. 1. 7. Nauczanie języków mniejszości narodowych

JMN1. Nauczanie języka mniejszości narodowej lub etnicznej albo języka regionalnego

Język	ukraiński		
	Klasa	Liczba uczniów ze szkoły	Liczba uczniów spoza szkoły
0		1	2
I		0	5
II		0	0
III		0	0
Razem		0	5

Rok 2008/2009

1. 2. 1. 7. Nauczanie języków mniejszości narodowych

JMN1. Nauczanie języka mniejszości narodowej lub etnicznej albo języka regionalnego

Język	ukraiński		
	Klasa	Liczba uczniów ze szkoły	Liczba uczniów spoza szkoły
0		1	2
I		2	2
II		4	4
III		6	6
Razem		12	12

Rok 2009/2010

1. 2. 1. 7. Nauczanie języków mniejszości narodowych

JMN1. Nauczanie języka mniejszości narodowej lub etnicznej albo języka regionalnego

Język	ukraiński		
	Klasa	Liczba uczniów ze szkoły	Liczba uczniów spoza szkoły
0		1	2
I		3	3
II		2	2
III		4	4
Razem		9	9

(Dowód: akta kontroli str. 11 - 12)

³ <http://bip.zielonagora.pl>

Jak wyjaśniła M. Guza, inspektor w Wydziale Oświaty i Spraw Społecznych, odpowiedzialna m.in. za SIO „...dane przekazane przez Gimnazjum Nr 6 w Zielonej Górze nie były i nie mogą być korygowane na moim stanowisku – na poziomie jednostki scalającej, czyli JST. W Wydziale Oświaty i Spraw Społecznych jestem jedyną osobą, która jest uprawniona do przyjmowania, sprawdzania i przekazywania do Lubuskiego Kuratorium Oświaty danych przekazywanych przez podmioty prowadzące bazy danych oświatowych.(...).

Zgodnie z ustawą o systemie informacji oświatowej, korygowanie danych może nastąpić w każdym czasie...”.

(Dowód: akta kontroli str. 11 - 12)

Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w Gimnazjum nr 6 w Zielonej Górze odrębną kontrolę⁴, w wyniku której stwierdzono m. in., że liczba uczniów wykazanych w dziennikach lekcyjnych Międzyszkolnego Punktu Nauczania Języka Ukraińskiego za lata 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010, jest odmienna od liczby uczniów wprowadzonych przez Szkołę do SIO:

Rok	Liczba uczniów ogółem	
	Według dziennika	Według SIO
2007/2008	12	5
2008/2009	14	24
2009/2010	13	18

Z przepisu art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej (Dz.U. z 2007 r., Nr 3, poz. 24 ze zm.) wynika m. in., że podmioty prowadzące bazy danych oświatowych obowiązane są do sprawdzenia kompletności, poprawności i zgodności ze stanem faktycznym danych gromadzonych przez nie w bazach danych oświatowych, z wyjątkiem danych, które zostały przekazane z innych baz danych oświatowych.

W związku z rozbieżnościami w zakresie liczby uczniów przedstawionymi w powyższym zestawieniu, dyrektor Gimnazjum wyjaśnił, że niezgodność liczb w roku szkolnym 2007/2008 wynika z faktu, że na dzień przekazania danych w SIO było rzeczywiście 5 uczniów, natomiast pozostali uczniowie zapisali się w kolejnych miesiącach; w roku szkolnym 2008/2009 pomyłkowo wpisano tę samą liczbę uczniów w pozycji „ze szkoły” i w pozycji „spoza szkoły” (po 12), następnie 2 uczniów doszło do grupy po terminie wprowadzania danych do SIO; w roku szkolnym 2009/2010 również pomyłkowo wpisano do

⁴ Protokół kontroli podpisany został 11 marca 2010 r.

obu pozycji po 9 uczniów, a ponadto 4 uczniów dołączyło do grupy po terminie wprowadzenia danych do SIO.

Zatrudniony od 1 lutego 2010 r. dyrektor Gimnazjum nr 6 stwierdził również, że Szkoła nie otrzymywała z Urzędu Miasta informacji o wysokości subwencji oświatowej wraz kwotą przypadającą w związku z uczniami mniejszości ukraińskiej. Otrzymuje tylko ogólną kwotę budżetu, jaki został szkole przyznany.

(Dowód: akta kontroli str. 13 - 18)

Według danych Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych kwota planowanych wydatków Gimnazjum nr 6 wraz z kwotą subwencji oświatowej wynosiła:

Rok szkolny	Planowane wydatki Szkoły ogółem w zł	w tym: kwota subwencji ogółem w zł	Środki budżetu Miasta (kol. 2 – kol. 3) w zł	Liczba uczniów ogółem	Liczba uczniów mniejszości ukraińskiej wg SIO	Kwota subwencji przypadająca na uczniów mniejszości w zł ⁵
1	2	3	4	5	6	7
2007/2008	3.929.917	2.954.856	975.061	803	5	27.343
2008/2009	3.991.068	3.255.281	735.787	770	24	145.397
2009/2010	4.207.752	3.292.600 ^x	915.152	728	18	117.749

^x projekt

(Dowód: akta kontroli str. 19)

Uwzględniając ww. różnice w liczbie uczniów mniejszości ukraińskiej według dzienników lekcyjnych i SIO, różnice w kwocie subwencji przypadającej na uczniów mniejszości ukraińskiej przedstawiono w poniższym zestawieniu:

Rok szkolny	Liczba uczniów mniejszości ukraińskiej według SIO	Kwota subwencji na uczniów mniejszości wg danych SIO w zł	Liczba uczniów mniejszości ukraińskiej według dziennika	Kwota subwencji przypadająca na uczniów mniejszości wg dziennika w zł	Różnica (kol. 3 – kol. 5) w zł
1	2	3	4	5	6
2007/2008	5	27.343	12	65.623	(-)38.280
2008/2009	24	145.397	14	84.815	(+)60.582
2009/2010	18	117.749	13	85.041	(+)32.708

Z powyższego zestawienia wynika, że w roku szkolnym 2007/2007, na skutek błędnej liczby uczniów wprowadzonej do SIO przez Gimnazjum nr 6, kwota należnej Szkole

⁵ z uwzględnieniem wagi P10⁵ (zwiększenie subwencji przypadającej na 1 ucznia o 50%) – m.in. na 2009 r. ustalona w rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 grudnia 2008 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2009 (Dz.U. nr 235, poz.1588)

subwencji została zaniżona o 38.280 zł, a w dwóch kolejnych okresach – zawyżona odpowiednio o 60.582 zł i 32.708 zł.

Na pytanie, dlaczego dyrektor Gimnazjum nr 6 nie był informowany o rocznej kwocie subwencji oświatowej i jej strukturze (szczególnie kwoty zwiększonej, przypadającej na uczniów mniejszości ukraińskiej) Jerzy Gawel, naczelnik Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych wyjaśnił, co następuje: „...dyrektor Gimnazjum nr 6 otrzymywał w poszczególnych latach informację o planie wydatków budżetowych ujętych w budżecie Miasta. Nie otrzymywał informacji o kwocie subwencji zwiększonej na uczniów mniejszości ukraińskiej. Mając powyższe na względzie podejmę stosowne działania polegające na informowaniu dyrektora Gimnazjum o wysokości środków przeznaczonych na realizację zadań związanych z prowadzeniem Międzyszkolnego Punktu Nauczania Języka Ukraińskiego wraz z zatwierdzonym planem wydatków w danym roku budżetowym...”.

(Dowód: akta kontroli str. 20 - 23)

3. Zajęcia w ramach Międzyszkolnego Punktu Nauczania Języka Ukraińskiego w Zielonej Górze prowadzone są w salach Gimnazjum nr 6, jednak w dokumentach Gimnazjum brak dokumentów wskazujących na okoliczności i datę usytuowania w siedzibie Szkoły zajęć dla uczniów mniejszości ukraińskiej. W związku z tym dyrektor Gimnazjum podał, że „...na chwilę obecną Gimnazjum nr 6 w Zielonej Górze nie posiada dokumentu, który wskazuje siedzibę lokalizacji Międzyszkolnego Punktu Nauczania Języka Ukraińskiego w Zielonej Górze w Gimnazjum nr 6. Jednocześnie informuję, że poczyniłem starania o pozyskanie tego dokumentu od organu prowadzącego...”.

(Dowód: akta kontroli str. 13 - 18)

Również naczelnik Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych stwierdził w wyjaśnieniach, że „...Wydział (...), poza arkuszami organizacyjnymi nie dysponuje innymi dokumentami o organizacji zajęć w Punkcie...”.

(Dowód: akta kontroli str. 20 - 23)

W piśmie z 4 marca 2009 r. skierowanym do Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu Miasta w Zielonej Górze, powołując się na § 1 i 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. Nr 214, poz. 1579), dyrektor Gimnazjum zwrócił się z prośbą „...o wyrażenie zgody na kontynuację nauczania języka ukraińskiego w Gimnazjum nr 6 w Zielonej

Górze. Jednocześnie informuję, że Gimnazjum nr 6 w Zielonej Górze, stosownie do prośby rodziców, jest miejscem nauki dla mniejszości narodowej w tzw. międzyszkolnym punkcie nauczania języka ukraińskiego... ”.

(Dowód: akta kontroli str. 13 - 18)

W odpowiedzi na pismo dyrektora Gimnazjum, Pani Wioleta Haręźlak, zastępca Prezydenta Miasta Zielonej Góry, pismem z 9 marca 2010 r. adresowanym do dyrektora Szkoły stwierdziła, że „...organ prowadzący, tj. Miasto Zielona Góra wyznaczyło Gimnazjum nr 6 w Zielonej Górze jako międzyszkolny zespół do prowadzenia nauczania języka mniejszości narodowej. Wobec powyższego w Gimnazjum nr 6 odbywa się kontynuacja nauczania języka ukraińskiego mniejszości narodowej, co zostało zatwierdzone w arkuszu organizacji Gimnazjum na rok szkolny 2009/2010... ”.

(Dowód: akta kontroli str. 24)

W dokumentach Szkoły, w zakresie działalności Międzyszkolnym Punkcie Nauczania Języka Ukraińskiego w Zielonej Górze, znajdują się m. in.:

- dzienniki zajęć m. in. w latach 2007/2008; 2008/2009 oraz 2009/2010,
- umowa o pracę zawarta 30 sierpnia 1999 r. przez ówczesnego dyrektora Gimnazjum z mgr Stefanią Jawornicką, jako nauczycielem z wyższym wykształceniem i przygotowaniem pedagogicznym, w wymiarze 6/18 godzin zajęć dydaktycznych,
- umowa o pracę z duchownym z Parafii Bizantyjsko-Ukraińskiej Greckokatolickiej w Zielonej Górze zawarta 30 sierpnia 1999 r. „...jako nauczycielem religii prowadzącym zajęcia w punkcie katechetycznym dla dzieci i młodzieży z Zielonej Góry...” z wyższym wykształceniem i przygotowaniem pedagogicznym, w wymiarze 9/18 godzin zajęć dydaktycznych,
- umowa o pracę z duchownym z Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Zielonej Górze zawarta 30 sierpnia 1999 r. jako nauczycielem z wyższym wykształceniem i przygotowaniem pedagogicznym, w wymiarze 10/18 godzin zajęć dydaktycznych.

Wyszczególnione wyżej 3 osoby są wykazywane w każdym roku szkolnym w tzw. arkuszu organizacyjnym, przedkładanym Prezydentowi Miasta.

Zatrudniona w Gimnazjum jako nauczyciel mgr Stefanią Jawornicką podała, że „...języka ukraińskiego zaczęłam nauczać w obiekcie tej szkoły w 1972 r. na wniosek ówczesnego Inspektoratu Oświaty z inicjatywy Ukraińskiego Towarzystwa Społeczno – Kulturalnego. Uczę dzieci języka ukraińskiego z elementami historii, kultury i tradycji. Dzieci podzielone są na 3 grupy wiekowe: do III klasy szkoły podstawowej, grupa średnia, czyli wyższe klasy szkoły podstawowej i początkowe gimnazjum oraz grupa najstarsza, do wieku

maturalnego. Na podstawie dzienników lekcyjnych, w roku szkolnym 2007/2008 było 12 dzieci (2, 4 i 6 dzieci w grupach), 2008/2009 – 14 dzieci (3, 4, 7), 2009/2010 – 13 (3, 4, 6). Programy nauczania oraz podręczniki, zatwierdzone przez Ministerstwo Edukacji, pozyskuję z wydawnictwa bezpłatnie. Niektóre z tych podręczników recenzowałam. Podręczniki dzieci otrzymują również nieodpłatnie, ale zwracają po zakończeniu i stanowią bazę podręcznikową. Obrót tymi podręcznikami wykonuję samodzielnie. W ten sposób pozyskuję podręczniki dla dzieci w całym województwie lubuskim. Jestem bowiem przewodniczącą Lubuskiego Oddziału Związków Ukraińców w Polsce, który ma 7 kół. Ponadto jestem członkiem Rady Głównej tego Związku. Dzieci nie korzystają ze stypendiów i innego wsparcia materialnego, natomiast od 2007 r. troje moich uczniów było na 3 – tygodniowym obozie na Ukrainie. Z Ambasady Ukrainy w Warszawie Zespół otrzymał dar w postaci telewizora i dvd. Sprzęt ten jest wprawdzie na stanie Związku, ale z powodzeniem jest wykorzystywany w Gimnazjum. Współpraca z rodzicami uczniów układa się bardzo dobrze, aktywnie uczestniczą w wielu okolicznościowych imprezach, kontakt jest w każdym dniu zajęć, tj. w poniedziałki...”.

Dyrektor Gimnazjum podał, że w okresie objętym kontrolą „...w szkolnym zestawie programów nauczania zatwierdzonych przez dyrektora szkoły, po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej i Rady Szkoły, nie ma programu nauczania języka ukraińskiego...”. Gimnazjum nie dokonywało zakupu podręczników, pomocy naukowych, czasopism itp. dla uczniów języka ukraińskiego w Międzyszkolnym Punkcie Nauczania Języka Ukraińskiego.

Nadzór dyrektora Gimnazjum nad osobą prowadzącymi zajęcia z języka ukraińskiego Punkcie polegał na ustaleniu dnia i godzin odbywania zajęć, przydziale sali lekcyjnej, wydaniu dziennika zajęć, przyjmowaniu ustnie zgłaszanych uwag.

Uczniom uczęszczającym na zajęcia w Punkcie nie były wydawane świadectwa. Na pytanie, dlaczego w Gimnazjum brak jest wniosków (podań) rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia w Międzyszkolnym Punkcie Nauczania Języka Ukraińskiego dyrektor Gimnazjum wyjaśnił, że „...wnioski rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia języka ukraińskiego były składane na początku roku nauki u nauczyciela prowadzącego zajęcia...”.

Dyrektor podał również, że „...szkoła nie utrzymuje kontaktów z rodzicami uczniów uczęszczających na zajęcia języka ukraińskiego...”, a ponadto, że Gimnazjum nie prowadzi współpracy z organizacjami mniejszości narodowych i etnicznych.

(Dowód: akta kontroli str. 13 - 18) protokół

Na pytanie, czy i w jaki sposób Wydział Oświaty i Spraw Społecznych sprawował nadzór nad zestawem programów nauczania w ww. Punkcie w roku szkolnym 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010, a także prawidłowością dopuszczenia tych programów do użytku

szkolnego przez dyrektora Gimnazjum, po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej i Rady Szkoły, naczelnik ww. Wydziału wyjaśnił, że „...organ prowadzący nie posiada uprawnień do sprawowania nadzoru pedagogicznego. (...) Dostrzegamy konieczność nadzorowania działalności Punktu, w szczególności w zakresie zadań realizowanych przez dyrektora Szkoły i planujemy przeprowadzenie kontroli. W przypadku dostrzeżenia nieprawidłowości związanych z działalnością dydaktyczno-wychowawczą, która jest przedmiotem nadzoru pedagogicznego, zgodnie z art. 34a ust. 4 o systemie oświaty, wystąpimy z wnioskiem do kuratora oświaty...”.

Z kolei na pytanie kontrolera czy i w jaki sposób Wydział Oświaty i Spraw Społecznych sprawował nadzór nad zakupem podręczników, pomocy naukowych, czasopism itp. dla uczniów języka ukraińskiego w Międzyszkolnym Punkcie Nauczania Języka Ukraińskiego? Kto zapewniał środki finansowe na takie zakupy, naczelnik Wydziału odpowiedział, że „...zakup podręczników, pomocy naukowych, czasopism itp. należał do zadań dyrektora Gimnazjum nr 6. W związku z powyższym podejmę działania naprawcze polegające na przekazaniu dyrektorowi Gimnazjum nr 6 informacji o wysokości subwencji zwiększonej na uczniów mniejszości ukraińskiej oraz kontroli wydatków w zakresie opisanym powyżej...”.

(Dowód: akta kontroli str. 20 - 23)

3. Kontroler zwrócił się do stowarzyszeń mniejszości narodowych wyszczególnionych w punkcie 2 niniejszego protokołu o udzielenie informacji w zakresie m. in. najpilniejszych potrzeb mniejszości narodowych w zakresie używania języka, kultury, wydawania książek i czasopism, programów telewizyjnych, świetlic, oświaty, współpracy z Urzędem Miasta, terenowymi organami administracji publicznej, pozyskiwanych środków publicznych, a także ewentualnych niekorzystnych zjawisk.

(Dowód: akta kontroli str. 25 - 26)

Do dnia zakończenia kontroli informacji udzieliły wspólnie przewodnicząca Związku Ukraińców w Polsce Oddział Lubuski wraz z przewodniczącą Koła Związku Ukraińców w Zielonej Górze. Z treści informacji wynikało, że: „...Społeczność ukraińska w Zielonej Górze i województwie lubuskim docenia zmianę stosunku władz Rzeczypospolitej Polskiej do naszych problemów, która ma miejsce również w województwie lubuskim. Zmiana ta przejawia się m.in. próbami rozwiązania konkretnych problemów i jest zauważalna na różnych poziomach władzy, a mianowicie:

-podjęcie przez stronę rządową dialogu ze stowarzyszeniami mniejszości oraz prób rozwiązania przez MSWiA konkretnych postulatów (dialog ma miejsce na forum Komisji

Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych oraz w ramach Sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych, której posiedzenie odbywało się również w województwie lubuskim –Gorzów Wielkopolski),

-bezpośrednie spotkania mniejszości z wojewodą i wicewojewodą pozwalają na bezpośrednie definiowanie problemów i część z nich rozwiązywać,

-powołanie w naszym województwie pełnomocnika wojewody ds. mniejszości otworzyło nową płaszczyznę i formę dialogu w istotnych dla naszej społeczności sprawach...”.

W zakresie poszczególnych pytań szczegółowych:

1. najpilniejsze potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych na obszarze Miasta:

„... Najpilniejsze potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych na obszarze Miasta w zakresie:

-realizacji prawa używania języka mniejszości jako języka pomocniczego – nie dotyczy

-realizacji prawa do używania dodatkowych tradycyjnych nazw w języku mniejszości – nie dotyczy

-działalność lokalnych instytucji kulturalnych:

Koło w Zielonej Górze funkcjonuje, mimo iż nie posiada odpowiedniej bazy lokalowej, dzięki dobrej współpracy z instytucjami kulturalnymi miasta Zielona Góra

- *W Muzeum Ziemi Lubuskiej organizowaliśmy przez ostatnie kilka lat konferencje naukowe, wystawy oraz koncerty chórów i solistów. Lokal dyr. Toczewski udostępnił nieodpłatnie*
- *Regionalne Centrum Animacji Kultury*
 - nagrało płytę chóru „KAŁYNA” istniejącego przy Związku Ukraińców w Zielonej Górze*
 - dyr. Gerard Nowak zawsze wspierał nas w trudnych chwilach pomocą w załatwianiu m.in. sal koncertowych, promocją kultury ukraińskiej , poradą merytoryczną*
- *Uniwersytet Zielonogórski*
 - z Instytutem Politologii wspólnie organizujemy międzynarodowe konferencje naukowe poświęcone mniejszościom. Tam też organizowaliśmy wystawę fotograficzną pt. ” Ziemia przodków” oraz 50-lecie zorganizowanej działalności Ukraińców na Ziemi Lubuskiej , a także koncerty.*
- *Gimnazjum nr 6*
 - w tej placówce oświatowej oprócz działającego Międzyszkolnego Zespołu Nauczania Języka Ukraińskiego, organizowaliśmy w świetlicy szkolnej Spotkania Wigilijne dla*

mniejszości z udziałem dyrekcji szkoły oraz innych gości z polskiej społeczności. Sale udostępniano nam bezpłatnie. Ponieważ nie posiadaliśmy przez wiele lat swojego lokalu – tam też często organizowaliśmy zebrania Koła ZU.

W gmachu Towarzystwa Polska-Wschód nigdy nie było wolnej sali na 2-godz. zebrania!

- *Wiele koncertów organizowaliśmy w salach koncertowych Wojewódzkiej Biblioteki, Sali Kolumnowej Urzędu Marszałkowskiego, Filharmonii, Teatrze – jednak opłaty za wynajem tych sal, często przekraczały nasze możliwości finansowe.*

-inwestycji służących zachowaniu tożsamości kulturowej mniejszości

Dla zachowania tożsamości kulturowej Ukraińców oraz dla realizacji zadań wspierających integrację obywatelską, wzbogacających pejzaż kulturowy Ziemi Lubuskiej, a także stanowiących bazę merytoryczno-poznawczą o mniejszości ukraińskiej nieodzownym jest stworzenie Ośrodka Kultury Ukraińskiej w Zielonej Górze. Po 10 latach prób o przyznanie nam lokalu na działalność statutową, otrzymaliśmy zdewastowany barak po warsztatach gospodarki komunalnej. Za prywatne środki finansowe członków Związku Ukraińców zaczęliśmy adoptować ten budynek do działalności kulturalnej (wymiana instalacji elektrycznej, wymiana drzwi, podłóg, okien, ocieplenie budynku, doprowadzenie zasilania wody, tynki wewnętrzne it.d.)

W 2008 roku w/w lokal kupiliśmy od Miasta na własność za 100.000 zł (płatność w ratach przez 10 lat po ok. 16.000pln/rok). W tym roku otrzymaliśmy pieniądze z MSWiA na dokończenie kapitalnego remontu (zmiana dachu, sanitariaty, ocieplenie i elewacja, wymiana pozostałych okien, ogrzewanie).

Umorzenie przez Miasto pozostałych rat oraz zabezpieczenie etatów to skrócenie drogi do stworzenia Ośrodka Kultury Ukraińskiej.

-wydawania książek, czasopism, periodyków i druków ulotnych w językach mniejszości lub języku polskim:

W lokalnej prasie o problemach mniejszości są znikome ślady. Wiedza społeczności lubuskiej o mniejszościach jest znikoma. Na poważnych spotkaniach, konferencjach często od urzędników odpowiedzialnych za tę problematykę, można usłyszeć stwierdzenia, iż na Ziemi Lubuskiej nie ma mniejszości narodowych ani wyznaniowych. Istnieje zatem potrzeba rozpowszechnienia informacji o mniejszościach. Do programów szkolnych WOS wprowadzono problematykę o mniejszościach. Nauczyciele mają problemy z informacjami na powyższy temat. Pomocna byłaby broszura na temat mniejszości.

Związek Ukraińców zaproponował dla ODN pomoc w opracowaniu takiej broszury odnośnie mniejszości ukraińskiej – reakcji jednak nie było.

-wspieranie programów telewizyjnych i audycji radiowych realizowanych przez mniejszości:

TVP Gorzów rejestruje i emituje ważne wydarzenia o mniejszości ukraińskiej na Ziemi Lubuskiej. Są to jednak 2-minutowe migawki. Program centralny „Telenowiny” o mniejszości ukraińskiej jest wciąż zagrożony. Działanie takie powoduje u nas uczucie niepewności, braku stabilności. Kilka lat temu składałam wniosek z inicjatywy FORUM MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH na Ziemi Lubuskiej o 30 min. program w radio ZACHÓD na audycje w języku mniejszości (raz na m-c dla każdej mniejszości). Nie było reakcji na ten wniosek. Obecnie są realizowane tzw. audycje okolicznościowe – o mniejszości ukraińskiej. Są to audycje na różne tematy, o różnych, niestających godzinach, a zatem ich słuchanie przez mniejszość jest przypadkowe.

-ochrona miejsc związanych z kulturą mniejszości:

Zasadnym byłoby postawienie w Muzeum Etnograficznych w Ochli chaty Łemkowskiej (na wzór chaty Bukowińskiej) i zorganizowanie w niej muzeum lemковского

-działalność świetlicowa:

Związek ma możliwość zorganizowania zajęć metodą warsztatową np. pisanie pisanek, wyszywanie, pisanie ikon, nauka tańców ukraińskich w oparciu o współpracę z rodzicami, cerkiewiami obu obrządków. Brak jest środków na tego typu projekty na poziomie lokalnym (Urząd Miasta, Urząd Marszałkowski) lub są dla Związku niedostępne.

-prowadzenie bibliotek oraz dokumentacji życia kulturalnego i artystycznego mniejszości:

Zorganizowanie biblioteki oraz dokumentacji życia kulturalnego i artystycznego mniejszości to bardzo istotne zadanie. Brakuje sprzętu oraz finansów na archiwizację i dokumentację życia kulturalnego naszej społeczności

-formy edukacji dzieci i młodzieży

-propagowanie wiedzy o mniejszościach

-innych działań istotnych dla społeczności lokalnej wspierających integrację obywatelską mniejszości:

Zadania te realizowane są dzięki współpracy ze szkołami, innymi organizacjami. Członkowie związku jako wolontariusze spotykają się z dziećmi i młodzieżą propagując wiedzę z mniejszości ukraińskiej. Konieczne jest stałe, cykliczne działanie adresowane do każdego zainteresowanego, rozpropagowanie w mediach. Takie systematyczne działania są możliwe wówczas, gdy zabezpieczone będą odpowiednie środki. Jesteśmy otwarci na współpracę ze szkołami oraz organizacjami pozarządowymi. Z Regionalnym Stowarzyszeniem Współpracy

polsko-niemieckiej organizuje od trzech lat międzynarodowe obozy polsko-niemiecko-ukraińskie oraz polsko-ukraińskie obozy wolontariacie. Wielu szkołom pomagamy realizować warsztaty, które pozwalają realizować ideę integracji obywatelskiej...”.

2. Czy Urząd Miasta w Zielonej Górze lub inne miejskie jednostki organizacyjne oświaty i kultury występowały do Państwa Organizacji, a jeżeli tak, to kiedy, z pytaniem o potrzeby lokalnej mniejszości narodowej lub etnicznej? Czy i jakiej odpowiedzi udzieliła Państwa Organizacja?

„...Urząd Miasta i Urząd Wojewódzki zwracał się do nas w sytuacji gdy musiał złożyć sprawozdanie o mniejszości ukraińskiej do wyższej instancji lub kończąc rok budżetowy...”.

3. Czy z własnej inicjatywy państwa organizacja informowała Urząd Miasta w Zielonej Górze lub inne miejskie jednostki organizacyjne oświaty i kultury o potrzebach lokalnej mniejszości narodowej lub etnicznej, z jaką częstotliwością, o co konkretnie wnoszono?

„...Z własnej inicjatywy przez ok. 10 lat wnioskowaliśmy o potrzebie zabezpieczenia nam lokalu na działalność statutową (kulturalno-oświatową). Zawsze składaliśmy wnioski o dotację, wnioski te były rozpatrywane negatywnie. Do Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp. wnosiliśmy o powołanie doradcy metodycznego dla nauczycieli języka ukraińskiego oraz delegowanie nauczycieli na konferencje metodyczne – nie otrzymaliśmy odpowiedzi. Wzorem innych województw wnioskowaliśmy do Urzędu Marszałkowskiego o wyodrębnienie środków na działalność mniejszości narodowych i etnicznych w naszym województwie – do tej pory nie otrzymaliśmy odpowiedzi...”.

4. Jak Państwa Organizacja ocenia współpracę Urzędem Miasta w Zielonej Górze lub innymi miejskimi jednostkami organizacyjnymi oświaty i kultury? Jakie są najsłabsze i najmocniejsze strony tej współpracy?

„...Współpracę z Urzędem Miasta oceniam jako słabą. Dobrze natomiast układa się współpraca z instytucjami kultury miasta Zielona Góra...”.

5. Proszę wymienić czynniki utrudniające (zdaniem Państwa) współpracę z terenowymi organami administracji publicznej.

„...Czynnikami utrudniającymi współpracę z terenowymi organami administracji publicznej jest nieznanomość potrzeb i specyfiki naszej społeczności, brak dobrej woli, uprzedzenie i zaszłości historyczne, brak stałego mechanizmu dialogu i pozytywnych wzorców obywatelskiej. Problemem jest też uleganie przez część organów administracji publicznej naciskom skrajnych środowisk...”.

6. Jakich zmian w relacjach z Urzędem Miasta w Zielonej Górze lub innymi miejskimi jednostkami organizacyjnymi oświaty i kultury oczekuje Państwa Organizacja?

„...Społeczność oczekuje stałego dialogu i otwartości, partnerstwa w rozwiązywaniu problemów. Istnieje pilna potrzeba wypracowania strategii rozwoju mniejszości ukraińskiej na Ziemi Lubuskiej, większego zaangażowania w niwelowaniu skutków polityki władz PRL wobec mniejszości (niszczenie kultury, asymilacji itp.):

- zagwarantowanie w budżecie środków finansowych dla mniejszości,
- proponycji współpracy. Powierzenie nam zadań do wykonywania i zabezpieczeni środków
- dostrzeżenie w nas partnera,
- powołanie komisji ds. mniejszości z udziałem przedstawicieli mniejszości,
- omawianie spraw mniejszości, przynajmniej raz w roku na sesji Rady Miasta,
- stworzenie warunków kandydowania przedstawicieli mniejszości do Rady Miasta,
- przekazywanie informacji o szkolnictwie mniejszości dyrektorom szkół,
- angażowanie przedstawicielki mniejszości ukraińskiej do współpracy z Ukrainą...”.

7. Jakich inicjatyw ze strony Urzędem Miasta w Zielonej Górze lub innych miejskich jednostek organizacyjnych oświaty i kultury oczekuje Państwa Organizacja?

„...Społeczność oczekuje aktywności:

- 1.od urzędu wojewódzkiego – stymulowania samorządów do aktywności, inicjowania współpracy różnych podmiotów,
- 2.władze wojewódzkie powinny monitorować ważne dla społeczności lokalnej kwestie takie jak powołanie w Zielonej Górze Ośrodka Kultury Ukraińskiej (jako instytucji kultury mniejszości); powołanie doradcy metodycznego do języka ukraińskiego,
- 3.władze Urzędu Miasta powinny pozytywnie rozpatrywać wnioski o dotacje , umorzyć spłacanie kolejnych rad za lokal...”.

8. Wysokość środków publicznych uzyskanych w latach 2007 – 2009 na działalność statutową Państwa Organizacji, w tym wysokość dotacji z budżetu państwa.

Lata	Ogółem	Z budżetu MSWiA	Wojewody	Miasto	Uwagi
2007	2100	*	-	-	
2008	3000		-	-	
2009	8467,29		-	-	

*O środki na działalność kulturalną i oświatową budżetu MSWiA występuje Zarząd Główny w Warszawie.

9. Jakie zjawiska występujące na obszarze Miasta w relacjach z przedstawicielami mniejszości narodowej lub etnicznej nie powinny mieć miejsca?

„...-Brak finansowania organizacji mniejszości ukraińskiej,

-Publiczne stwierdzanie przez urzędników państwowych, iż w województwie lubuskim nie ma mniejszości narodowych i etnicznych,

-Spis powszechny w naszej ocenie przeprowadzono nierzetelnie i nie odzwierciedla on faktycznego stanu tj. liczebności mniejszości w regionie i w naszym kraju... ”.

(Dowód: akta kontroli str. 27 - 32)

Poprzez zamieszczenie w protokole kontroli niżej wymienionych pouczeń kontroler informuje Pana Janusza Kubickiego, Prezydenta Miasta o przysługującym mu prawie:

- zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu kontroli umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole kontroli (art. 55 ust. 1 i 2 ustawy o NIK⁶),
- odmowy podpisania niniejszego protokołu kontroli, z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność, w terminie 7 dni, wyjaśnień dotyczących przyczyn odmowy podpisania protokołu kontroli (art. 57 ust. 1 ustawy o NIK). W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, termin 7 dni – zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy o NIK – biegnie od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozparzenia,
- złożenia z własnej inicjatywy na piśmie dodatkowych wyjaśnień, co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w niniejszym protokole kontroli, w terminie uzgodnionym z kontrolerem (art. 59 ust. 2 ustawy o NIK).

Protokół kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden wręczono 15 marca 2010 r. Panu Prezydentowi.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce kontroli Szkoły pod poz. 14

Zielona Góra, 2010-03-15

Kontroler NIK

.....
dr Waldemar Adameczyk
doradca ekonomiczny

Zielona Góra, 2010-03-

Prezydent Miasta Zielona Góra

PREZYDENT MIASTA

.....
mgr inż. Janusz Kubicki
 Janusz Kubicki

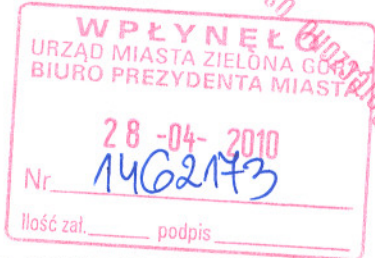
⁶ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.)

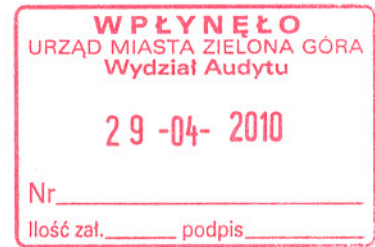
Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze

2010-04-29

Zielona Góra, dnia 28 kwietnia 2010 r.

Pan
Janusz Kubicki
Prezydent Miasta
Zielona Góra

LZG-410-20-05/2009, P/09/074

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze skontrolowała działalność Urzędu Miasta Zielona Góra oraz Gimnazjum nr 6 w Zielonej Górze w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym² w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 15 marca 2010 r.

W związku z kontrolą w Urzędzie, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 24 marca 2010 r., na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuję Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w skontrolowanym zakresie, mimo stwierdzonych uchybień, niemających jednak istotnego wpływu na kontrolowaną działalność.

Na pozytywną ocenę zasługuje prowadzenie przez Miasto w Gimnazjum nr 6 w Zielonej Górze (poprzednio w Szkole Podstawowej nr 13) Międzyszkolnego Punktu Nauczania Języka Ukraińskiego. Przekazane przez Urząd środki na finansowanie wydatków szkoły w zakresie zadań mniejszości, wykorzystywane były na opłacenie wynagrodzenia 3 nauczycieli pracujących na części etatu, co rzetelnie wykazywano w arkuszach organizacyjnych. Nie zadbano jednak, aby w statucie szkoły zawarto zapisy o zasadach

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1071, ze zm.

² Dz.U. Nr 17, poz. 141, ze zm.

organizacji nauki języka mniejszości narodowej, zgodnie z wymogiem § 2 załącznika nr 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół³.

Kontrola wykazała, że pracownicy Urzędu nie weryfikowali danych o liczbie uczniów pobierających naukę języka mniejszości ukraińskiej wykazywanych przez gimnazjum, zgodnie obowiązkiem wynikającym z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej⁴ (SIO). Przepis ten określa, że jednostki samorządu terytorialnego prowadzące bazy danych oświatowych obowiązane są do sprawdzania poprawności danych przekazywanych im z innych baz danych oświatowych, z danymi uzyskanymi w ramach nadzoru sprawowanego przez te podmioty na podstawie odrębnych przepisów. Tymczasem w latach 2008-2010 gimnazjum błędnie wykazywało w SIO ww. dane, podwajając faktyczną liczbę uczniów pobierających naukę języka mniejszości ukraińskiej. Ponieważ liczba uczniów pobierających naukę języka mniejszości narodowych i etnicznych wykazywana w SIO ma wpływ na wysokość subwencji oświatowej naliczanej Miastu, uchybienie to mogło spowodować nieprawidłowe ustalenie należnej subwencji.

Według danych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2002 r. przynależność do mniejszości narodowych zadeklarowało w Zielonej Górze 136 osób narodowości ukraińskiej, 98 osób z grupy etnicznej Łemków i 87 osób narodowości niemieckiej. Jednak żadnej z komórek organizacyjnych Urzędu nie przyporządkowano zadań związanych ze wspieraniem mniejszości narodowych i etnicznych zamieszkujących miasto. Obowiązek wspierania przez organy władzy publicznej działalności zmierzającej do ochrony, zachowania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości wynika z art. 18 ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym. Brak przypisania ww. zadań poszczególnym komórkom lub osobom może utrudniać egzekwowanie realizacji tych obowiązków.

Przedstawiając Panu Prezydentowi powyższe uwagi i oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o weryfikowanie danych dotyczących liczby uczniów pobierających naukę języka mniejszości narodowej zamieszczanych przez podległe placówki w Systemie Informacji Oświatowej.

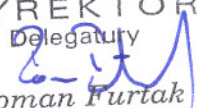
³ Dz.U. Nr 61, poz. 624, ze zm.

⁴ Dz.U. z 2007 r. Nr 3, poz. 24, ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o podjętych działaniach w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezydentowi prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.

DYREKTOR
Delegatury

Roman Furtak